

Öksüz eserlerin bazı izin verilen kullanımları hakkında 25 Ekim 2012 tarihli ve 2012/28/AB sayılı AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEY DİREKTİFİ

(Avrupa Ekonomik Alanıyla ilgili metin)

AVRUPA PARLAMENTOSU VE AVRUPA BİRLİĞİ KONSEYİ,

Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'yı ve bu Antlaşma'nın özellikle 53(1), 62 ve 114. maddelerini göz önünde tutarak,

Avrupa Komisyonu'nun önerisini göz önünde tutarak,

Taslak yasama tasarrufunun ulusal parlamentolara gönderilmesini müteakip,

Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesinin görüşünü göz önünde tutarak¹,

Olağan yasama usulü uyarınca hareket ederek,²

Aşağıdaki gerekçelerle:

(1) Üye devletlerde kurulan kamunun erişimine açık kütüphaneler, eğitim kurumları ve müzeler ile arşivler, film veya işitsel miras kurumları ve kamu hizmeti yayın kuruluşları Avrupa Dijital Kütüphanelerini oluşturmak amacıyla koleksiyonları veya arşivlerinin büyük ölçekli dijitalleştirilmesini gerçekleştirir. Bu kurum ve kuruluşlar Europeana gibi Avrupa Dijital Kütüphanelerinin oluşturulması için önem arz eden bir şekilde, Avrupa kültürel mirasının korunması ve dağıtımına katkı yapar. Basılı materyallerinin toplu dijitalleştirilmesine ve arama ile endekslemeye yönelik teknolojiler kütüphane koleksiyonlarının araştırma değerini artırır. Büyük çevrimiçi kütüphaneler oluşturulması, aksi takdirde daha geleneksel ve analog araştırma yöntemleriyle yetinmek zorunda kalacak araştırmacılar ve akademisyenler için yeni kaynaklar ortaya koyan elektronik araştırma ve keşif araçlarının tesis edilmesini kolaylaştırır.

(2) İç pazarda bilgi ve inovasyonun serbest dolaşımını teşvik etme ihtiyacı, Avrupa İçin Dijital Ajanda gelişimini ana girişimlerinden biri olarak belirleyen 'Avrupa 2020: Akıllı, Sürdürülebilir ve Kapsayıcı Büyüme Stratejisi' başlıklı Komisyon Bilgilendirmesi'nde belirtildiği şekilde Avrupa 2020 Stratejisi'nin önemli bir bileşenidir.

(3) Telif hakkı veya bağlantılı haklarla korunan ve hak sahibi tanımlanamayan veya tanımlanmış olsa bile hak sahibi bulunamayan eserler ve bağlantılı

hak konularının (diğer adıyla öksüz eserler) dijitalleştirilmesi ve dağıtımının kolaylaştırılması amacıyla yasal çerçeve oluşturulması 'Avrupa İçin Bir Dijital Ajanda' başlıklı Komisyon Bilgilendirilmesi'nde belirtildiği şekilde Avrupa İçin Dijital Ajanda'da yer alan kilit öneme sahip bir eylemdir. Bu Direktif öksüz eser durumunun yasal olarak belirlenmesi sorunu ve öksüz eser sayılan eserler veya fonogramların izin verilen kullanıcıları ve izin verilen kullanımları açısından sonuçlarını hedef alır.

(4) Bu Direktif, 'pazarda mevcut olmayan' eserler gibi eserler için daha büyük toplu dijitalleştirme sorunlarına yönelik üye devletlerde geliştirilmekte olan özel çözümlere hanel getirmez. Bu tür çözümler farklı türdeki içerikler ile farklı kullanıcıların özgüllüklerini dikkate alır ve ilgili paydaşların görüş birliğine dayanır. Bu yaklaşım, Avrupa kütüphaneleri, yazarlar, yayıncılar ve meslek birliklerinin temsilcileri tarafından 20 Eylül 2011'de imzalanan ve Komisyonun tanıklık ettiği, pazarda mevcut olmayan eserlerin dijitalleştirilmesi ve erişime arz edilmesine yönelik kilit öneme sahip ilkeler hakkında Uyum Zaptı'nda da izlenmiştir. Bu Direktif; pazarda mevcut olmayan eserlerin kullanımını Uyum Zaptı'nda yer alan ilkeler temelinde lisanslamak amacıyla kullanıcılar, hak sahipleri ve meslek birlikleri arasında imzalanan gönüllü anlaşmaların ulusal ve sınır ötesi bağlamda gerekli yasal kesinlikten faydalanmasını temin etmek için üye devletler ve Komisyona çağrı yapan Uyum Zaptı'na hanel getirmez.

(5) İnovasyon, yaratım, yatırım ve üretimi teşvik eden telif hakkı yaratıcı sektörün ekonomik temelidir. Bu nedenle eserlerin toplu dijitalleştirilmesi ve dağıtımını Avrupa'nın kültürel mirasının korunmasına yönelik bir araçtır. Telif hakkı; yaratıcı sektörün çalışmaları için ödüllendirilmesini temin eden önemli bir araçtır.

(6) Telif hakkı ve bağlantılı hakların bilgi toplumundaki bazı boyutlarının uyumlaştırılması hakkında 22 Mayıs 2001 tarihli ve 2001/29/AT sayılı Direktif³ altında uyumlaştırıldığı şekilde hak sahiplerinin eserlerini ve korunan bağlantılı hak konularını çoğaltma ve kamunun erişimine arz etmeye yönelik münhasır hakları, bir eser veya korunan bağlantılı hak konusunun dijitalleştirilmesi ve kamunun erişimine arz edilmesi için hak sahibinin önceden rızasının alınmasını gerektirir.

¹ ABRG C 376, 22.12.2011, s. 66.

² 13 Eylül 2012 Perşembe tarihli Avrupa Parlamentosu Tutumu (Resmi Gazete'de henüz yayımlanmadı) ve 4 Ekim 2012 Perşembe tarihli Konsey Kararı

³ ATRG L 167, 22.6.2001, s. 10.

(7) Öksüz eserler durumunda, çoğaltma ve kamunun erişimine arz etme eylemlerinin yürütülmesi için bu şekilde önceden rıza alınması mümkün değildir.

(8) Öksüz eser durumunun tanınmasına yönelik üye devletlerdeki farklı yaklaşımlar, iç pazarının işleyişi ve öksüz eserlerin kullanımı ile sınır ötesi erişiminin önünde engeller oluşturabilir. Bu tür farklı yaklaşımlar ayrıca kültürel içeriğe sahip olan mallar ve hizmetlerin serbest dolaşımına yönelik kısıtlamaların ortaya çıkmasına neden olabilir. Bu nedenle, tüm üye devletlerde öksüz eserlere erişime izin vereceği için bu tür durumların karşılıklı tanınmasının temin edilmesi uygundur.

(9) Özellikle, öksüz eserlerin kamunun erişimine açık kütüphaneler, eğitim kurumları ve müzeler ile arşivler, film veya işitsel miras kurumları ve kamu hizmeti yayın kuruluşları tarafından kullanımı açısından iç pazarda yasal kesinliğin temin edilmesi için öksüz eser durumunun ve öksüz eserlerin izin verilen kullanımlarının belirlenmesine yönelik ortak bir yaklaşım gereklidir.

(10) Kamu hizmeti yayın kuruluşlarının arşivlerinde yer alan veya bu kuruluşlar tarafından üretilen sinematografik veya görsel-işitsel eserler ve fonogramlar öksüz eserleri içerir. Yayıncıların fonogram ve görsel-işitsel materyal üreticisi şeklindeki özel konumları ile gelecekte öksüz eser olgusunun ortaya çıkmasının sınırlandırılmasına yönelik tedbirler kabul etme ihtiyacını göz önünde bulundurarak, bu Direktif'in yayın kuruluşlarının arşivlerindeki eserler ve fonogramlara uygulanması için bir son tarih belirlenmesi uygundur.

(11) Kamu hizmeti yayın kuruluşlarının arşivlerinde yer alan ve bu kuruluşlar tarafından üretilen sinematografik ve görsel-işitsel eserler ile fonogramlar, bu Direktif'in amaçları doğrultusunda, bu tür kuruluşlar veya üretim sürecine dahil olan diğer kamu hizmeti yayın kuruluşları tarafından münhasıran faydalanılması için bu tür kuruluşlar tarafından sipariş verilen sinematografik ve görsel-işitsel eserler ile fonogramları içerir şekilde değerlendirilmelidir. Kamu hizmeti yayın kuruluşlarının arşivlerinde yer alan, bu kuruluşlar tarafından üretilmeyen veya sipariş edilmeyen, ancak bir lisans anlaşması altında bu kuruluşların kullanma yetkisine sahip olduğu sinematografik ve görsel-işitsel eserler ile fonogramlar bu Direktif'in kapsamına girmemelidir.

(12) Uluslararası nezaket gereği bu Direktif yalnızca; ilk önce bir üye devlet bölgesinde yayımlanan veya yayım mevcut değilse ilk önce bir üye devlet bölgesinde yayımlanan veya yayım veya yayım mevcut değilse, hak sahiplerinin rızasıyla bu Direktif'in faydalanıcıları tarafından kamunun erişimine arz edilen eserler ve fonogramlara uygulanmalıdır. Hak sahiplerinin rızası durumunda, bu Direktif yalnızca, hak sahiplerinin bu Direktif ile

izin verilen kullanıma itiraz etmeyeceklerinin varsayılmasının makul olması şartıyla uygulanmalıdır.

(13) Bir eser veya fonogramın bir öksüz eser olarak kabul edilmesinden önce, eser veya fonograma gömülü olan veya dahil olan eserler veya korunan bağlantılı hak konularındaki hak sahipleri dahil olmak üzere eser veya fonogramdaki hak sahiplerine yönelik özenli bir araştırma iyi niyetle yürütülmelidir. Üye devletlere, bu tür bir özenli araştırmanın, bu Direktif'te atf yapılan örgütler veya diğer örgütler tarafından yürütülebilmesini sağlama izni verilmelidir. Bu tür diğer örgütler, özenli bir araştırma yürütme hizmeti için ücret talep edebilir.

(14) Telif hakkı ve bağlantılı hakların Birlik içinde yüksek seviyede korunmasını temin etmek için bu tür bir özenli araştırmaya ilişkin uyumlaştırılmış bir yaklaşım öngörülmesi uygundur. Özenli bir araştırma, bu Direktif uyarınca özenli araştırmanın yürütülmesi gereken üye devlet tarafından belirlendiği şekilde eserler ve korunan bağlantılı hak konularıyla ilgili bilgi sağlayan kaynaklara danışılmasını içermelidir. Bu şekilde üye devletler; i2010 dijital kütüphane girişiminin bir parçası olarak tesis edilen Dijital Kütüphaneler Yüksek Seviye Çalışma Grubu bağlamında mutabık kalınan özenli araştırma kılavuzlarına atf yapabilirler.

(15) Bu tür çabaların tekrar edilmesini engellemek için, özenli bir araştırma eser veya fonogramın ilk kez yayımlandığı veya herhangi bir yayım mevcut değilse, ilk kez yayımlandığı üye devlette yürütülmelidir. Yapımcısının merkezi veya mutad meskeni bir üye devlette yer alan sinematografik veya görsel-işitsel eserlerle ilgili özenli araştırma söz konusu üye devlette gerçekleştirilmelidir. Farklı üye devletlerde tesis edilen yapımcıların ortak yapımcılığını üstlendiği sinematografik veya görsel-işitsel eserler durumunda, özenli araştırma bu üye devletlerin her birinde gerçekleştirilmelidir. Yayımlanmayan veya yayınlanmayan, ancak hak sahiplerinin rızasıyla bu Direktif'in yararlanıcıları tarafından kamunun erişimine arz edilen eserler ve fonogramlar açısından, özenli araştırma, eser veya fonogramı hak sahibinin rızasıyla kamunun erişimine arz eden örgütün tesis edildiği üye devlette yürütülmelidir. Bir eser veya fonograma gömülü olan veya dahil olan eserler ve korunan bağlantılı hak konularındaki hak sahiplerine yönelik özenli araştırmalar, gömülü veya dahil olan eser veya korunan bağlantılı hak konusunu içeren eser veya fonograma yönelik özenli araştırmanın yürütüldüğü üye devlette yürütülmelidir. Hak sahiplerine ilişkin bilgilerin diğer ülkelerde bulunabileceğini öne süren kanıtlar mevcutsa, söz konusu diğer ülkelerde mevcut olan bilgi kaynaklarına da danışılmalıdır. Özenli araştırmaların yürütülmesi, araştırma kaydı ve araştırma sonucu gibi farklı türlerde bilgilerin

üretmesini sağlayabilir. İlgili örgütün araştırmanın özenli olduğunu kanıtlayabilmesi için araştırma kaydı dosyaya dahil edilmelidir.

(16) Üye devletler; ilgili örgütlerin yürüttükleri özenli araştırmaların kayıtlarını tutmasını ve özellikle bir eser veya fonogramın bu Direktif çerçevesinde bir öksüz eser olarak kabul edilebileceğine yönelik herhangi bir bulguyu ve ayrıca öksüz eser durumunun değişimi ve bu örgütlerin öksüz eserleri kullanımıyla ilgili bilgileri içeren bu tür araştırma sonuçlarının toplanmasını ve özellikle ilgili bilgilerin çevrimiçi bir veritabanına kaydedilmesiyle tamamıyla kamunun erişimine arz edilmesini temin etmelidirler. Özellikle Pan Avrupa boyutunu dikkate alarak ve çabaların tekrarlanmasını önlemek amacıyla, Birlik için bu tür bilgileri içeren tek bir çevrimiçi veritabanının oluşturulması ve şeffaf bir şekilde tamamıyla kamunun erişimine arz edilmesinin öngörülmesi uygundur. Bu şekilde hem özenli araştırmaları yürüten örgütler hem de hak sahiplerinin bu tür bilgilere kolaylıkla erişebilmesine olanak sağlanabilir. Veritabanı ayrıca, özellikle eserler ve fonogramların öksüz eser durumundaki değişiklikler açısından, olası telif hakkı ihlallerinin engellenmesi ve son verilmesinde önemli bir rol oynayabilir. (AB) 386/2012 sayılı Tüzük⁴ altında, İç Pazarda Uyumlaştırma Ofisine (bundan sonra 'Ofis'), kendi bütçe araçları kullanılarak finanse edilen ve fikri mülkiyet haklarının ihlalinin engellenmesi dahil olmak üzere, bu tür ihlallere karşı mücadelede ulusal makamlar, özel sektör ve Birlik kurumlarının faaliyetlerini kolaylaştırma ve destekleme amacıyla bazı görevler ve faaliyetler verilir.

Özellikle, söz konusu Tüzük'ün 2(1) maddesinin (g) bendi uyarınca, bu görevler ilgili üye devlet makamları arasında ilgili bilgilerin çevrimiçi değişiminin iyileştirilmesine yardımcı olan mekanizmalar sağlanması ve söz konusu makamlar arasında işbirliğinin teşvik edilmesini içerebilir. Bu nedenle, bu Direktif'te atıf yapılan öksüz eserlere ilişkin bilgileri içeren Avrupa veritabanının tesis edilmesi ve yönetilmesi konusunda Ofisin görevlendirilmesi uygundur.

(17) Belirli bir eser veya fonogram açısından birden çok hak sahibi mevcut olabilir ve eserler ile fonogramların kendileri diğer eserler veya korunan bağlantılı hak konularını içerebilir. Bu Direktif tanımlanan ve yeri tayin edilen hak sahiplerinin

⁴ İç Pazar Uyumlaştırma Ofisine (Ticari Markalar ve Tasarımlar) kamu ve özel sektör temsilcilerinin bir Avrupa Fikri Mülkiyet Hakları Gözlemevi olarak toplanması dahil olmak üzere fikri mülkiyet haklarının uygulanmasına ilişkin görevler verilmesi hakkında 19 Nisan 2012 tarihli ve (AB) 386/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 129, 16.5.2012, s. 1).

haklarını etkilememelidir. En az bir hak sahibi tanımlanmış ve yeri tayin edilmişse, bir eser veya fonogram öksüz eser sayılmamalıdır. Bu Direktif'in yararlanıcılarına eserler veya fonogramlara gömülü olan veya dahil olan eserler ve korunan bağlantılı hak konularının hak sahipleri dahil olmak üzere tanımlanmış ve yeri tayin edilmiş olan hak sahipleri tarafından 2001/29/AT sayılı Direktif'in sırasıyla 2 ve 3. Maddelerinin kapsadığı çoğaltma ve kamunun erişimine arz etme eylemlerini yürütme yetkisi verilmişse, ancak bu durumda söz konusu yararlanıcılara bir veya daha fazla hak sahibi tanımlanmamış veya yeri tayin edilmemiş bir eser veya fonogramı kullanma izni verilmelidir. Tanımlanmış ve yeri tayin edilmiş hak sahipleri, hakların kendi hakları olması veya hakların kendilerine devredilmesi nedeniyle sahip oldukları haklarla ilişkili olarak bu izni verebilir ve tanımlanmamış ve yeri tayin edilmemiş hak sahiplerinin adına bu Direktif altında herhangi bir kullanıma izin veremez. Buna bağlı olarak, daha önce tanımlanmayan veya yeri tayin edilmeyen hak sahipleri eser veya fonogramdaki haklarını talep etmek için ortaya çıktığında, eser veya fonogramların yararlanıcılar tarafından yasal bir şekilde kullanımı ancak söz konusu hak sahipleri 2001/29/AT sayılı Direktif altında, sahip oldukları haklarla ilişkili olarak söz konusu kullanma iznini verirse devam edebilir.

(18) Hak sahipleri eser veya korunan bağlantılı hak konusundaki haklarını talep etmek için öne çıktığında öksüz eser durumuna son verme yetkisine sahip olmalıdır. Bir eser veya korunan bağlantılı hak konusunun öksüz eser durumuna son veren hak sahipleri, bu Direktif altında eserleri veya korunan bağlantılı hak konularının kullanımı için, öksüz eseri kullanan örgütün tesis edildiği üye devlet tarafından belirlenecek adil bir tazminat almalıdır. Üye devletler, ödemenin vadesinin geldiği zaman dahil olmak üzere, bu tür bir tazminatın ödemesinin düzenleneceği koşulları belirlemede özgür olmalıdırlar. Adil tazminatın olası seviyesinin belirlenmesi amacı doğrultusunda, diğerlerinin yanında, üye devletlerin kültürel tanıtım hedefleri, öğrenmeyi teşvik etme ve kültürü yayma gibi kamu çıkarı misyonlarına ilişkin amaçlarına ulaşmaları için söz konusu örgütlerin kullanımlarının ticarete konu olmayan doğası, hak sahiplerine gelebilecek olası zararlar da hesaba katılmalıdır.

(19) Eğer özenli olmayan bir araştırma sonrasında bir eser veya fonogramın hatalı bir şekilde öksüz eser olduğu bulunursa, üye devletlerin mevzuatındaki ilgili ulusal hükümler ve Birlik hukuku uyarınca öngörülen telif hakkı ihlaliyle ilgili çözüm yolları mevcudiyetini sürdürür.

(20) Öğrenmeyi ve kültürün yayılmasını teşvik etmek için üye devletler 2001/29/AT sayılı Direktif'in 5. maddesinde öngörülenlere ek olarak

bir istisna veya sınırlama öngörmelidirler. Söz konusu istisna veya sınırlama, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 5(2) maddesinin (c) bendinde atf yapıldığı şekilde belirli örgütlere ve kâr amacı gütmeyen faaliyet gösteren film veya işitsel miras kurumları ve ayrıca kamu hizmeti yayın kuruluşlarına, öksüz eserleri bu Direktif çerçevesinde çoğaltma ve kamunun erişimine arz etme iznini, bu kullanımın özellikle dijital koleksiyonları dahil olmak üzere koleksiyonlarının korunması, restorasyonu ve kültürel ve eğitsel erişim verilmesi gibi kamu çıkarı misyonlarını yerine getirmesi şartıyla, vermelidir Bu Direktif'in amaçları doğrultusunda, film veya işitsel miras kurumları; üye devletler tarafından, kültürel miraslarının parçası olan filmler ve diğer görsel-işitsel eserleri toplama, kataloglama, koruma ve restore etme amacıyla atanan örgütleri kapsamalıdır. Bu Direktif'in amaçları doğrultusunda, kamu hizmeti yayıncıları, her bir üye devlet tarafından tanınan, tanımlanan ve düzenlenen bir kamu hizmeti yetkisine sahip yayıncıları kapsamalıdır. Öksüz eserlerin kullanımına izin vermek amacıyla tesis edilen bu Direktif ile tesis edilen istisna veya sınırlama, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 5. maddesinde öngörülen istisnalar ve sınırlamalara hâlel getirmez. Bu istisna ve sınırlama yalnızca eser ve korunan bağlantılı hak konusundan normal faydalanma süreçleriyle çatışmayan ve hak sahibinin yasal çıkarlarına makul olmayan bir şekilde hâlel getirmeyen bazı özel durumlarda uygulanabilir.

(21) Dijitalleştirmeyi teşvik etme amacıyla, bu Direktif'in yararlanıcılarına; kamu-özel işbirliği anlaşmaları bağlamı dahil olmak üzere, kamu çıkarı misyonlarına ilişkin amaçlarına erişmek amacıyla, bu Direktif altında öksüz eserleri kullanmalarına ilişkin gelir elde etme izni verilmelidir.

(22) Kamunun erişimine açık kütüphaneler, eğitim kurumları ve müzeler ile arşivler, film veya işitsel miras kurumları ve kamu hizmeti yayın kuruluşlarının, bu Direktif altında izin verilen kullanımları yerine getirmek için öksüz eserlerin dijitalleştirilmesi ve kamuya arz edilmesine yönelik olarak ticari faaliyette bulunan ortaklarla sözleşme yapmasına izin verildiği anlayışıyla, akdi düzenlemeler Avrupa kültürel mirasının dijitalleştirilmesinin teşvik edilmesinde rol oynayabilir. Söz konusu anlaşmalar bu tür ortakların finansal katkılarını içerebilir. Bu tür anlaşmalar öksüz eserlerin kullanmalarıyla ilgili olarak bu Direktif'in yararlanıcılarına herhangi bir kısıtlama getirmemeli ve ticari faaliyette bulunan ortağa öksüz eserleri kullanma veya kullanımı kontrol etme izni vermemelidir.

(23) Birlik vatandaşlarının Avrupa'nın kültürel mirasına erişimini teşvik etmek için ayrıca, dijitalleştirilen ve bir üye devlette kamunun erişimine arz edilen öksüz eserlerin diğer üye

devletlerde de kamunun erişimine arz edilebilmesini tesis etmek gereklidir. Kamu çıkarı misyonlarına erişmek için bir öksüz eseri kullanan kamunun erişimine açık kütüphaneler, eğitim kurumları ve müzeler ile arşivler, film veya işitsel miras kurumları ve kamu hizmeti yayın kuruluşları öksüz eseri diğer üye devletlerde de kamunun erişimine arz edebilmelidir.

(24) Bu Direktif genişletilmiş toplu lisanslar, yasal temsil veya devir karineleri, toplu yönetim gibi üye devletlerde hakların yönetimiyle ilgili düzenlemeler veya benzer düzenlemeler veya toplu dijitalleştirme için yapılan dahil olmak üzere bunların kombinasyonlarına hâlel getirmez.

(25) Bu Direktif'in amacına, yani öksüz eserlerin kullanımına ilişkin yasal kesinliği tesis etme amacına üye devletler tarafından yeterli bir şekilde ulaşılamayacağı ve bu nedenle öksüz eserlerin kullanımını düzenleyen kuralların yeknesaklığının sağlanması ihtiyacıyla, bu amaca Birlik seviyesinde daha iyi ulaşılabileceği için Birlik, Avrupa Birliği Antlaşması'nın 5. maddesinde belirtilen katmanlı yetki ilkesine uygun olarak tedbirler benimseyebilir. Söz konusu maddede yer alan orantılılık ilkesi uyarınca, bu Direktif, bu amaca ulaşmak için gerekli olanın ilerisine geçmez,

İŞBU DİREKTİFİ KABUL ETMİŞTİR:

Madde 1

Konu ve kapsam

1. Bu Direktif, öksüz eserlerin, kamu çıkarı misyonlarına erişmek için üye devletlerde tesis edilen kamunun erişimine açık kütüphaneler, eğitim kurumları ve müzeler ile arşivler, film veya işitsel miras kurumları ve kamu hizmeti yayın kuruluşları tarafından bazı kullanımlarıyla ilişkilidir.

2. Bu Direktif aşağıdakilere uygulanır:

teelif hakkı veya bağlantılı haklarla korunan ve ilk kez bir üye devlette yayımlanan veya yayım mevcut değilse ilk kez bir üye devlette yayımlanan

(a) kamunun erişimine açık kütüphaneler, eğitim kurumları ve müzeler ile arşivler, film veya işitsel miras kurumları ve kamu hizmeti yayın kuruluşlarının koleksiyonlarında yer alan ve kitap, dergi, gazete, mecmua veya diğer yazılar formunda yayımlanan eserler;

(b) kamunun erişimine açık kütüphaneler, eğitim kurumları ve müzeler ile arşivler, film veya işitsel miras kurumları ve kamu hizmeti yayın kuruluşlarının koleksiyonlarında yer alan sinematografik veya görsel-işitsel eserler ve fonogramlar ve

(c) 31 Aralık 2002'ye kadar, bu tarih dahil olmak üzere, kamu hizmeti yayın kuruluşları tarafından üretilen ve arşivlerinde yer alan sinematografik veya görsel-işitsel eserler ve fonogramlar.

3. Bu Direktif ayrıca, hiçbir zaman yayımlanmayan veya yayınlanmayan, ancak hak sahiplerinin rızasıyla 1. paragrafta atıf yapılan örgütler tarafından, hak sahiplerinin 6. maddede atıf yapılan kullanımlara itiraz etmeyeceğinin varsayılmasının makul olması şartıyla, kamunun erişimine arz edilmiş olan ve 2. paragrafta atıf yapılan eserler ve fonogramlara da uygulanır. Üye devletler bu paragrafın 29 Ekim 2014'ten önce söz konusu örgütlere tevdi edilen eserler ve fonogramlara uygulanmasını sınırlayabilirler.

4. Bu Direktif ayrıca, 2 ve 3. paragraflarda atıf yapılan eserler veya fonogramlara gömülü veya dahil olan veya ayrılmaz bir parçasını oluşturan eserler ve korunan bağlantılı hak konularına da uygulanır.

5. Bu Direktif, ulusal seviyede hakların yönetimine ilişkin herhangi bir düzenlemeye müdahale etmez.

Madde 2

Öksüz eserler

1. Bir eser veya bir fonogram, bu eser veya fonogramdaki hak sahiplerinden hiçbiri tanımlanmamışsa veya biri veya daha fazla tanımlanmasa bile, hak sahiplerine yönelik 3. madde uyarınca yürütülen ve kaydedilen özenli bir araştırmaya rağmen hak sahiplerinin hiçbirinin yeri tayin edilememişse, öksüz eser olarak kabul edilir.

2. Bir eser veya fonogramda birden fazla hak sahibi mevcutsa ve tamamı tanımlanamamışsa veya tanımlansalar bile, 3. Madde uyarınca özenli bir araştırma yürütülüp kaydedildikten sonra yerleri tayin edilememişse, eser veya fonogram, tanımlanan ve yeri tayin edilen hak sahiplerinin, sahip oldukları haklarla ilişkili olarak 1(1) maddesinde atıf yapılan örgütlere, 2001/29/AT sayılı Direktif'in sırasıyla 2 ve 3. maddelerinin kapsadığı çoğaltma ve kamunun erişimine arz etme eylemlerini yürütme yetkisini vermesi şartıyla, bu Direktif uyarınca kullanılabilir.

3. 2. paragraf tanımlanan ve yeri tayin edilen hak sahiplerinin eser veya fonogramdaki haklarına halel getirmez.

4. 5. madde, 2. paragrafta atıf yapılan eserlerin tanımlanmayan ve yeri tayin edilmeyen hak sahiplerine gerekli değişikliklerle uygulanır.

5. Bu Direktif anonim veya müstear adla yayımlanan/yayınlanan eserler hakkındaki ulusal hükümlere halel getirmez.

Madde 3

Özenli araştırma

1. Bir eser veya fonogramın öksüz eser olup olmadığının tesis edilmesi amacıyla, 1(1) maddesinde atıf yapılan örgütler, söz konusu eserler ve korunan bağlantılı hak konularının kategorileri

için uygun kaynaklara danışarak, her bir eser veya korunan bağlantılı hak konusuna ilişkin olarak iyi niyetle özenli bir araştırmanın yürütülmesini temin eder. Özenli araştırma eser veya fonogramın kullanımından önce yürütülür.

2. Söz konusu eserler veya fonogramların her bir kategorisi için uygun kaynaklar, hak sahipleri ve kullanıcılara danışılarak her bir üye devlet tarafından belirlenir ve Ek'te listelenen ilgili kaynakların en az birini içerir.

3. Özenli araştırma; merkezi veya mutad meskeni bir üye devlette bulunan yapımcıların sinematografik veya görsel-işitsel eserleri dışında, ki bu durumda özenli araştırma merkez veya mutad meskenin yer aldığı üye devlette yürütülür, ilk yayının yapıldığı veya yayım mevcut değilse ilk yayının yapıldığı üye devlette yürütülür.

1(3) maddesinde atıf yapılan durumda, özenli araştırma, eser veya fonogramı hak sahibinin rızasıyla kamunun erişimine arz eden örgütün tesis edildiği üye devlette yürütülür.

4. Hak sahipleri hakkındaki ilgili bilgilerin diğer ülkelerde bulunabileceğini gösteren kanıtlar mevcutsa, söz konusu diğer ülkelerde mevcut olan bilgi kaynaklarına da başvurulur.

5. Üye devletler; 1(1) maddesinde atıf yapılan örgütlerin yürüttükleri özenli araştırmaların kayıtlarını tutmasını ve söz konusu örgütlerin aşağıdaki bilgileri yetkili ulusal makamlara iletmesini temin ederler:

(a) örgütlerin yürüttükleri ve bir eser veya fonogramın öksüz eser olarak kabul edilmesi sonucuna götüren özenli araştırmaların sonuçları,

(b) örgütlerin bu Direktif uyarınca öksüz eserleri kullanımı,

(c) örgütlerin kullandığı eserler ve fonogramların öksüz eser durumunda 5. Madde uyarınca gerçekleşen herhangi bir değişiklik ve

(d) ilgili örgütün ilgili iletişim bilgileri.

6. Üye devletler; 5. paragrafta atıf yapılan bilgilerin, (AB) 386/2012 sayılı Tüzük uyarınca İç Pazarda Uyumlaştırma Ofisi (bundan sonra 'Ofis') tarafından tesis edilen ve yönetilen kamunun erişimine açık tek bir çevrimiçi veritabanına kaydedilmesini temin etmek için gerekli tedbirleri alırlar. Bu amaçla, 1(1) maddesinde atıf yapılan örgütlerden söz konusu bilgileri alırmaz Ofis'e iletirler.

Madde 4

Öksüz eser durumunun karşılıklı tanınması

2. maddeye göre bir üye devlette öksüz eser olarak kabul edilen bir eser veya fonogram tüm üye devletlerde öksüz eser olarak kabul edilir. Söz konusu eser veya fonogram bu Direktif uyarınca

tüm üye devletlerde kullanılıp erişime açılabilir. Bu durum ayrıca, tanımlayan veya yeri tayin edilemeyen hak sahiplerinin haklarıyla ilişkili olduğu sürece, 2(2) maddesinde atıf yapılan eserler ve fonogramlara da uygulanır.

Madde 5

Öksüz eser durumunun sona ermesi

Üye devletler; öksüz eser olarak kabul edilen bir eser veya fonogramdaki hak sahibinin herhangi bir zamanda, haklarıyla ilişkili olduğu sürece, öksüz eser durumuna son verme fırsatına sahip olmasını temin ederler.

Madde 6

Öksüz eserlerin izin verilen kullanımları

1. Üye devletler; 1(1) maddesinde atıf yapılan örgütlere, koleksiyonlarında yer alan öksüz eserleri aşağıdaki şekillerde kullanma izni verilmesini temin etmek amacıyla, 2001/29/AT sayılı Direktif'in sırasıyla 2 ve 3. maddelerinde öngörülen çoğaltma hakkı ve kamunun erişimine arz etme hakkına bir istisna veya sınırlama öngörürler:

(a) öksüz eserin 2001/29/AT sayılı Direktif'in 3. maddesi çerçevesinde kamunun erişimine arz edilmesiyle ve

(b) dijitalleştirme, erişime arz etme, endeksleme, kataloglama, koruma veya restore etme amaçlarıyla, 2001/29/AT sayılı Direktif'in 2. maddesi çerçevesinde çoğaltma eylemleriyle.

2. 1(1) maddesinde atıf yapılan örgütler; yalnızca, özellikle koleksiyonlarında yer alan eserler ve fonogramların korunması, restorasyonu ve kültürel ve eğitsel erişim verilmesi gibi kamu çıkarı misyonlarıyla ilişkili amaçlarına erişmek için bu maddenin 1. paragrafı uyarınca bir öksüz eseri kullanır. Örgütler, yalnızca öksüz eserlerin dijitalleştirilmesi ve kamuya arz edilmesine ilişkin giderlerini karşılamak amacıyla bu tür kullanımlar sırasında gelir elde edebilirler.

3. Üye devletler; 1(1) maddesinde atıf yapılan örgütlerin, tanımlanan eser sahiplerinin ve diğer hak sahiplerinin adının öksüz eserin herhangi bir kullanımında belirtilmesini temin ederler.

4. Bu Direktif; bu tür örgütlerin özellikle kamu-özel işbirliği anlaşmaları açısından, kendi kamu çıkarı misyonlarına erişmek amacıyla sözleşme yapma özgürlüğüne halel getirmez.

5. Üye devletler; eserleri veya korunan bağlantılı hak konularının öksüz eser durumuna son veren hak sahiplerinin, 1(1) maddesinde atıf yapılan örgütlerin bu maddenin 1. paragrafı uyarınca bu tür eserleri ve korunan bağlantılı hak konularının kullanımı için adil bir tazminat almasını sağlarlar. Üye devletler bu tür bir tazminatın ödemesinin hangi koşullar altında düzenleneceğini belirlemede özgürdürler.

Tazminat seviyesi, Birlik hukukun getirdiği sınırlamalar içinde, söz konusu öksüz eseri kullanan örgütün tesis edildiği üye devletin hukukuyla belirlenir.

Madde 7

Diğer yasal hükümlerin devam eden uygulamaları

Bu Direktif; özellikle patent hakları, markalar, tasarım hakları, faydalı modeller, yarıiletken ürünlerinin topografileri, yazı yüzleri, koşullu erişim, kablolu yayın hizmetlerine erişim, ulusal hazinelerin korunması, derleme nüshası gereklilikleri, kısıtlayıcı uygulamalar ve haksız rekabet hakkında kanunlar, ticari sırlar, güvenlik, gizlilik, verilerin korunması ve gizliliği, kamu belgelerine erişim, sözleşme hukuku ve basın özgürlüğü ile medyada ifade özgürlüğü kurallarına ilişkin hükümlere halel getirmez.

Madde 8

Uygulama süreci

1. Bu Direktif; 29 Ekim 2014 dahil olmak üzere bu tarihten sonra üye devletlerin mevzuatında korunan ve 1. maddede atıf yapılan tüm eserler ve fonogramlara yönelik olarak uygulanır.

2. Bu Direktif 29 Ekim 2014'ten önce tamamlanan herhangi bir eylem ve elde edilen haklara halel getirilmeden uygulanır.

Madde 9

İç hukuka aktarma

1. Üye devletler, 29 Ekim 2014'e kadar, bu Direktif uyarınca gerekli olan kanunları, mevzuatları ve idari hükümleri yürürlüğe sokarlar. Üye devletler bu hükümlerin metnini gecikmeden Komisyona iletirler.

Üye devletler bu hükümleri kabul ettiklerinde, bu hükümler resmi yayımları vesilesiyle bu Direktif'e ilişkin bir atıf içerir veya bu tür bir atıf hükümlere eklenir. Bu tür atıflar yapma yöntemleri üye devletler tarafından belirlenir.

2. Üye devletler, bu Direktif'in kapsadığı alanda kabul ettikleri ulusal mevzuatın temel hükümlerinin metnini Komisyona bildirirler.

Madde 10

Gözden geçirme maddesi

Komisyon haklarla ilgili bilgi kaynaklarının gelişimini sürekli gözden geçirir ve 29 Ekim 2015' kadar ve bu tarihten sonra yıllık aralıklarla, şu anda bu Direktif'in kapsamına girmeyen yayıncıların ve eserlerin veya korunan bağlantılı hak konularının ve özellikle bağımsız fotoğraflar ve diğer görüntülerin

bu Direktif'in uygulama kapsamına alınması olasılığına ilişkin bir rapor sunar.

29 Ekim 2015'e kadar Komisyon; dijital kütüphanelerin gelişimi işığında bu Direktif'in uygulanması hakkında bir raporu Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesine sunar.

Gerekli olduğunda, özellikle iç pazarın işleyişini temin etmek için, Komisyon bu Direktif'e yönelik değişikliklerle ilgili teklifler sunar.

Bu Direktif'in uygulanmasının 1(5) maddesinde atıf yapılan hakların yönetimine ilişkin ulusal düzenlemelerden birini engellediğini düşünmek için geçerli nedenleri olan bir üye devlet, ilgili tüm kanıtlarla birlikte konuyu Komisyonun dikkatine sunabilir. Komisyon; bu maddenin ikinci paragrafında atıf yapılan raporu hazırlarken ve bu

Direktif'e yönelik değişikliklerle ilgili teklif sunulmasının gerekli olup olmadığını değerlendirirken bu tür kanıtları hesaba katar.

Madde 11

Yürürlük

Bu Direktif Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanmasından sonraki gün yürürlüğe girer.

Madde 12

Muhataplar

Bu Direktif'in muhatabı üye devletlerdir.

Strasbourg'da, 25 Ekim 2012 Perşembe tarihinde düzenlenmiştir.

Avrupa Parlamentosu adına

Başkan

M. SCHULZ

Konsey adına

Başkan

A. D. MAVROYIANNIS

EK

3(2) maddesinde atıf yapılan kaynaklar aşağıdakileri içerir:

(1) yayımlanan kitaplar için:

- (a) kütüphaneler ve diğer kurumlar tarafından tutulan derleme nüshaları, kütüphane katalogları ve yetki dosyaları;
- (b) ilgili ÷lkedeki yayımcı ve eser sahibi dernekleri;
- (c) mevcut veritabanları ve siciller, WATCH (Writers, Artists and their Copyright Holders: Yazarlar, Sanatçılar ve Telif Hakkı Sahipleri), ISBN (Uluslararası Standart Kitap Numarası) ve basımdaki kitapları listeleyen veritabanları;
- (d) ilgili meslek birliklerinin, özellikle çoğaltma hakları örgütlerinin veritabanları;
- (e) VIAF (Virtual Internatioal Authority Files: Sanal Uluslararası Yetki Dosyaları) ve ARROW (Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works: Haklarla İlgili Bilgiler ve Öksüz Eserlerin erişilebilir Sicilleri) dahil olmak üzere birden çok veritabanı ve sicili birleştiren kaynaklar;

(2) gazeteler, mecmualar, dergiler ve süreli yayınlar için:

- (a) süreli yayınlar için ISSN (Uluslararası Standart Süreli Yayın Numarası);
- (b) kütüphanelerin envanterleri ve koleksiyonlarıyla ilgili endeksler ve kataloglar;
- (c) derleme nüshaları;
- (d) ilgili ÷lkedeki yayımcı dernekleri ile eser sahibi ve gazeteci dernekleri;
- (e) çoğaltma hakları örgütleri dahil olmak üzere ilgili meslek birliklerinin veritabanları;

(3) güzel sanatlar, fotoğraf, illüstrasyon, tasarım, mimari, bu eserlerin eskizleri ve kitaplarda, dergilerde, gazetelerde ve mecmualarda veya diğer eserlerde yer alan diğer bu tür eserler dahil olmak üzere görsel eserler için:

- (a) (1) ve (2) bentlerinde atıf yapılan kaynaklar;
- (b) özellikle görsel sanatlarla ilgili ve çoğaltma hakları örgütleri dahil olmak üzere ilgili meslek birliklerinin veritabanları;
- (c) uygun olduğu durumlarda, resim ajanslarının veritabanları;
- (4) görsel-işitsel eserler ve fonogramlar için:
 - (a) derleme nüshaları;
 - (b) ilgili ÷lkedeki yayımcı dernekleri;
 - (c) film veya işitsel miras kurumları ve ulusal kütüphanelerin veritabanları;
 - (d) görsel-işitsel materyaller için ISAN (Uluslararası Standart Görsel-İşitsel Numarası), müzik eserleri için ISWC (Uluslararası Standart Müzik Eseri Kodu) ve fonogramlar için ISRC (Uluslararası Standart Kayıt Kodu) gibi ilgili standartlar ve tanımlayıcılarla birlikte veritabanları;
 - (e) özellikle eser sahipleri, icracı sanatçılar, fonogram yapımcıları ve görsel-işitsel eser yapımcıları için ilgili meslek birliklerinin veritabanları;
 - (f) jenerik ve eserin paketinde yer alan diğer bilgiler;
 - (g) belirli bir kategorideki hak sahiplerini temsil eden ilgili diğer derneklerin veritabanları.